

МЕДІАЦІЯ ПІД ЧАС СУДОВОГО ПРОВАДЖЕННЯ В КОНТЕКСТІ СВОЄЧАСНОСТІ РОЗГЛЯДУ І ВИРІШЕННЯ ЦИВІЛЬНИХ СПРАВ

MEDIATION DURING COURT PROCEEDINGS IN THE CONTEXT OF THE TIMELINESS OF CONSIDERATION AND RESOLUTION OF CIVIL CASES

Короленко В.М., к.ю.н., старший науковий співробітник,
провідний науковий співробітник відділу проблем приватного права та процесу

Науково-дослідний інститут приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України

У статті досліджується взаємозв'язок між медіативним врегулюванням спору, який розглядається судом, та своєчасністю розгляду і своєчасністю вирішення цивільної справи, які є одними з задач цивільного судочинства. Об'єктом дослідження стали відносини, що регулюються Цивільним процесуальним кодексом України та Законом України «Про медіацію». Предметом дослідження став взаємозв'язок між медіацією, яка здійснюється під час судового провадження, із зазначеними завданнями цивільного судочинства.

Емпіричною базою дослідження стали ухвали про зупинення проваджень у цивільних справах на час проведення медіації, про відмову у зупиненні проваджень у цивільних справах на час проведення медіації, про поновлення проваджень, зупинених на час проведення медіації.

Виявлено основні недоліки правозастосування норм Цивільного процесуального кодексу України про зупинення провадження у справі на час проведення медіації. Серед таких недоліків а) безпідставність зупинення провадження, пов'язана із відсутністю волевиявлення обох сторін у справі; б) безпідставність зупинення провадження, пов'язана із тим, що сторони звертаються до інших форм врегулювання спору або примирення, не пов'язаних з медіацією; в) необґрунтованість строків зупинення провадження; г) неналежний судовий контроль за своєчасністю поновлення провадження.

У статті зроблено низку висновків теоретичного та практичного значення.

Суди суттєво не впливають на своєчасність вирішення цивільної справи в контексті проведення медіації під час судового провадження. Суди опосередковано впливають на своєчасність вирішення цивільної справи через забезпечення її своєчасного розгляду.

Суди мають суттєвий вплив на забезпечення своєчасного розгляду цивільних справ у контексті медіації під час судового провадження.

При зупиненні провадження на час проведення медіації суди повинні встановити наявність волевиявлення обох сторін на таке зупинення. При цьому надмірним процесуальним формалізмом буде вимагати підтвердження такої волі від обох сторін виключно у формі письмового клопотання. Достатнім видається висловлення такої волі однією стороною в усному або письмовому клопотанні та згоди на його задоволення, отриманої в будь-якій формі від іншої сторони.

Подання сторонами договору про проведення медіації прямо не вимагається нормами ЦПК, проте судова практика в подальшому може скластися таким чином, що суди все частіше відмовлятимуть у зупиненні провадження коли сторони не надаватимуть такий договір.

При визначенні строку зупинення провадження на час медіації суди повинні брати до уваги строк проведення медіації, передбачений у договорі про проведення медіації. Якщо сторони такий договір не надали, то слід враховувати строк (строки), зазначений у клопотанні (клопотаннях). Якщо в клопотанні (клопотаннях) сторін строк не вказано, то суд має визначити його на власний розсуд, в тому числі заслухавши думку сторін. В усіх випадках суд обов'язково повинен враховувати максимальний дев'яностоденний строк, встановлений пунктом 3¹ частини першої ст. 253 ЦПК.

Для вчасного поновлення провадження суди повинні вчасно постановляти відповідну ухвалу. Вона повинна постановлятися не пізніше десяти днів з моменту надходження від сторони (сторін) повідомлення про завершення або припинення медіації, але в будь-якому разі не пізніше дня, наступного після завершення строку, визначеного в ухвалі про зупинення провадження.

Ключові слова: медіація, цивільна справа, завдання судочинства, своєчасний розгляд, своєчасне вирішення, судове провадження, зупинення провадження.

The article examines the relationship between mediation settlement of a dispute considered by a court and the timeliness of consideration and the timeliness of resolution of a civil case, which are among the tasks of civil justice. The object of the study was relations regulated by the Civil Procedure Code of Ukraine and the Law of Ukraine "On Mediation". The subject of the study was the relationship between mediation, which is carried out during court proceedings, with the specified tasks of civil justice.

The empirical basis of the study was the rulings on the suspension of proceedings in civil cases for the duration of mediation, on the refusal to suspend proceedings in civil cases for the duration of mediation, on the resumption of proceedings suspended for the duration of mediation.

The main shortcomings of the law enforcement of the norms of the Civil Procedure Code of Ukraine on the suspension of proceedings in the case for the duration of the mediation were revealed. Among such shortcomings: a) the causeless of suspending the proceedings, which is connected with the lack of will of both parties in the case; b) the causeless of suspending the proceedings, due to the fact that the parties turn to other forms of dispute settlement or conciliation, not related to mediation; c) unreasonableness of the terms of suspending of proceedings; d) improper judicial control over the timeliness of resumption of proceedings.

The article draws a number of conclusions of theoretical and practical significance.

Courts do not significantly affect the timeliness of the resolution of a civil case in the context of mediation during court proceedings. Courts indirectly influence the timeliness of the resolution of a civil case by ensuring the timeliness of the consideration.

Courts have a significant influence on ensuring the timeliness of the consideration of civil cases in the context of mediation during court proceedings.

When the proceedings are suspended for the duration of the mediation, the courts must establish the presence of the will of both parties for such a suspension. At the same time, excessive procedural formalism will require confirmation of such will from both parties exclusively in the form of a written request. The expression of such will by one party in an oral or written request and consent to its satisfaction, received in any form from the other party, is considered sufficient.

Submission of a mediation agreement by the parties is not directly required by the rules of the Civil Procedure Code of Ukraine, however, court practice in the future may develop in such a way that courts will increasingly refuse to suspend the proceedings when the parties do not provide such an agreement.

When determining the period of suspension of proceedings for the duration of mediation, courts must take into account the period of mediation stipulated in the mediation agreement. If the parties have not provided such an agreement, then the term specified in the petition should be taken into account. If the time limit is not specified in the petition of the parties, the court must determine it at its own discretion. In all cases, the court must take into account the maximum ninety-day period established by clause 31 of the first part of the article 253 of the Civil Procedure Code of Ukraine.

In order to resume the proceedings in a timely manner, the courts must issue a relevant decision in a timely manner. It must be decided no later than ten days from the moment of receipt from the party (parties) of the notice of completion or termination of the mediation, but in any case no later than the day following the end of the period specified in the decision to suspend the proceedings.

Key words: mediation, civil case, tasks of the judiciary, timeliness of consideration, timeliness of resolution, court proceedings, suspension of proceedings.

Розгляд справи упродовж розумного строку є важливою складовою права на справедливий суд, закріпленого у статті 6 Конвенції Ради Європи про захист прав людини й основоположних свобод (далі – Конвенція) [2]. База даних Європейського суду з прав людини за критерієм пошуку порушення права на справедливий суд в частині розумного строку судових процедур в цивільних справах містить 218 рішень за 661 скаргами проти України.

16 листопада 2021 року Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про медіацію» (далі – Закон) [3], який набрав чинності 15 грудня 2021 року. Закон визначає правові засади та порядок медіації як позасудової процедури врегулювання конфлікту (спору), принципи медіації, статус медіатора, вимоги до його підготовки та інші питання, пов'язані з цією процедурою. У Законі медіацію визначено як позасудову, добровільну, конфіденційну процедуру, під час якої сторони за допомогою медіатора (медіаторів) намагаються запобігти виникненню або врегулювати конфлікт (спір) шляхом переговорів.

Поруч з нормами власне закону про медіацію передбачено внесення змін до низки законів, у тому числі деяких кодексів, які створюють правове середовище, сприятливе для розвитку медіації, забезпечуючи можливість проведення такого врегулювання та втілення домовленостей, які досягнуті між сторонами, а також закріплюючи імунітет щодо розкриття інформації, отриманої під час медіації.

Для забезпечення можливості звертатися до процедури медіації під час судового провадження у Законі передбачено внесення змін до Цивільного процесуального кодексу та Господарського процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України.

Загалом такий прогрес у правовому регулюванні процедури медіації викликає схвалення та відповідає баченню розвитку цього інституту, яке тривалий час формувалося у наукових працях та публікаціях практичного спрямування цілої плеяди правників-науковців та правників-практиків, серед яких, зокрема але не виключно, Н. Бондаренко-Зелінська, Т. Варфоломєєва, Т. Водоп'ян, С. Йосипенко, Г. Огречук, М. Поліщук, Ю. Притика, О. Спектор, С. Фурса, О. Хотинська-Нор. Проте переважно поза їх увагою залишився зв'язок медіації під час судового провадження із завданнями судочинства, зокрема із своєчасністю розгляду та вирішення цивільних справ.

Метою цієї статті є розробка теоретичних положень про зв'язок медіації зі справедливим розглядом та справедливим вирішенням цивільних справ.

Своєчасне розгляд та вирішення цивільних справ є одним із завдань цивільного судочинства, визначених частиною першою статті 2 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК) [36]. Виходячи із лексичної конструкції викладення завдань цивільного судочинства, можна виділити такі два таких аспекта цього завдання: 1) своєчасний розгляд цивільних справ та 2) своєчасне вирішення цивільних справ.

Під своєчасним розглядом слід розуміти додержання норм процесуального закону щодо тривалості окремих процесуальних дій та процедур, або ж провадження загалом. В цьому аспекті суд має широкий спектр повноважень для забезпечення виконання завдань цивільного судочинства.

Своєчасне вирішення цивільної справи – це таке рішення, яке з урахуванням темпоральних характеристик динаміки спірних правовідносин дає можливість якнайповніше захистити порушене право або реалізувати право, яке не визнавалося чи оспорювалося, у зв'язку з чим особа звернулася до суду. При реалізації цього завдання суд є суттєво залежним від того, як оперативно особа звернулася за захистом свого права до суду. Найбільш вагомим правовим засобом, яким наділений суд, тут є поновлення або застосування наслідків пропуску строків позовної давності чи строків звернення до суду.

Сутність предмету медіаційного врегулювання, розташування норм, пов'язаних із медіацією, у структурі ЦПК та їх зміст свідчить про те, що позасудова медіація під час судового провадження можлива саме у справах позовного провадження, де наявні протилежні сторони правового спору.

Згідно з частиною першою статті 187 ЦПК за відсутності підстав для залишення позовної заяви без руху, повернення позовної заяви чи відмови у відкритті провадження суд відкриває провадження у справі протягом п'яти днів з дня надходження позовної заяви або заяви про усунення недоліків, поданої в порядку, передбаченому статтею 185 цього Кодексу. Суд має розпочати розгляд справи по суті не пізніше ніж через шістьдесят днів з дня відкриття провадження у справі та розглядає справу по суті протягом тридцяти днів (стаття 210 ЦПК). Строк розгляду справи у порядку спрощеного позовного провадження, як визначено статтею 275 ЦПК, має бути розумним, але не більше шістьдесяти днів з дня відкриття провадження у справі. Отже, визначений законодавством загальний строк розгляду цивільної справи у позовному провадженні становить 95 днів, а у спрощеному позовному провадженні – 65 днів з моменту надходження позовної заяви.

Категорія розумного строку розкрита у рішеннях Європейського суду з прав людини у справах щодо порушення статті 6 Конвенції, у якій закріплено право кожного на справедливий і публічний розгляд його справи упродовж розумного строку незалежним і безстороннім судом, встановленим законом, який вирішить спір щодо його права та обов'язків цивільного характеру.

У Посібнику зі статті 6 «Право на справедливий суд (цивільна частина)» зауважується, що вимагаючи розгляду справ протягом «розумного строку», Конвенція підкреслює важливість відправлення правосуддя без затримок, які можуть поставити під загрозу його ефективність і достовірність (Н. v. France, 1989, § 58; Katté Klitsche de la Grange v. Italy, 1994, § 61). Що стосується моменту початку відповідного періоду, то час зазвичай починає відраховуватися з моменту подання позову до компетентного суду (Poiss v. Austria, 1987, § 50; Bock v. Germany, 1989, § 35) [1, с. 112].

Згідно з частиною другою статті 3 Закону про медіацію медіація може бути проведена до звернення до суду, третейського суду, міжнародного комерційного арбітражу або під час досудового розслідування, судового, третейського, арбітражного провадження, або під час виконання рішення суду, третейського суду чи міжнародного комерційного арбітражу. Проведення медіації не впливає на перебіг позовної давності.

Згідно з пунктом 4¹ частини першої статті 251 ЦПК суд зобов'язаний зупинити провадження у справі в разі звернення обох сторін з клопотанням про зупинення провадження у справі у зв'язку з проведенням медіації. Максимальний строк зупинення провадження на час проведення медіації – не більше дев'яносто днів з дня постановлення судом ухвали про зупинення провадження у справі (п. 3¹ частини першої ст. 253 ЦПК).

Максимальний строк зупинення провадження, таким чином, є майже рівним нормативному строку розгляду справи у позовному провадженні. Тобто зупинення провадження для проведення медіації строком на дев'яносто днів призводить до збільшення нормативного строку розгляду справи у позовному провадженні майже удвічі. Таким чином дотримання судом норм процесуального права при зупиненні провадження у цивільній справі на час проведення медіації має важливе значення для забезпечення своєчасного розгляду цивільної справи.

Норма, закріплена у пункті 4¹ частини першої статті 251 ЦПК, передбачає чітко лише одну умову зупинення провадження на час проведення медіації: звернення

до суду обох сторін з відповідним клопотанням. Максимальний строк зупинення провадження – дев'яносто днів. Водночас суд може зупинити провадження на менший строк, якщо вважатиме його достатнім для проведення медіації.

За період з 01.01.2022 по 31.01.2024 судами, за даними Єдиного державного реєстру судових рішень, було постановлено 30 ухвал про зупинення провадження в цивільних справах на час проведення медіації. З них у дванадцяти випадках провадження зупинено на 90 днів [5; 14; 9; 7; 15; 34; 35; 29; 30; 24; 16; 23]. Шість проваджень зупинено «на час проведення медіації, але не більше, ніж на дев'яносто днів» [8; 6; 17; 11; 25; 22]. Ще дванадцять ухвал про зупинення провадження на час проведення медіації вказують дату, до якої провадження зупинено. В цих випадках провадження зупинилися на 20 [32], 31 [33], 32 [10], 44 [31], 50 [21], 60 [18], 72 [20], 84 [13], 86 [28], 90 [19], 92 [27], 183 [26] дні.

З наведеного можна зробити висновок, що суди не завжди обґрунтовано підходять до визначення строку, який необхідний сторонам для проведення медіації. Це підтверджується 12 ухвалами про зупинення провадження на 90 днів та 6 ухвалами про зупинення провадження на час проведення медіації, але не більше 90 днів, що є механічним дослівним відтворенням норми. При цьому з 12 ухвал, де вказані конкретний термін, до якого зупинено провадження, у п'яти ухвалах такий термін жодним чином не обґрунтовується [13; 32; 27; 21; 10]. У решті випадків, як видно з ухвал, сторони вказували в ухвалах, до якої дати просять зупинити провадження.

З наведених ухвал особливо увагу привертають ухвала про зупинення провадження на 90 [19], 92 [27] та 183 [26] дні.

У першій з них вказано, що сторони просили зупинити провадження «до кінця грудня 2023». Клопотання надійшло на адресу суду 15.11.2023. Того ж дня суд постановив ухвалу про зупинення провадження до 13.02.2024, тобто на 90 днів. Тобто суд за власною ініціативою зупинив провадження на максимально можливий строк.

У другому випадку строк зупинення провадження на 2 дні перевищує максимальний, проте жодного обґрунтування для цього в ухвалі не наведено. Видається, що суд зупинив провадження на три місяці, замість нормативно передбачених дев'яносто днів.

У третьому випадку йдеться про справу за позовом про позбавлення батьківських прав та встановлення опіки. В ухвалі зазначено: «23 грудня 2022 року засобами електронного зв'язку надійшла заява представника позивача ОСОБА_1 адвоката Бикова Д. Ю., в якій він просить суд зупинити провадження терміном на 6 місяців, мотивуючи свою заяву тим, що наразі позивач ОСОБА_1 та відповідач ОСОБА_2 знаходяться на шляху примирення». В описовій частині ухвали не вказується, що в клопотанні йшлося саме про медіацію. Однак в мотивувальній частині суд посилається на п. 4¹ ст. 251 та п. 3¹ ст. 253 ЦПК, у яких йдеться саме про медіацію. В резолютивній частині ухвали від 26.12.2022 також не йдеться про медіацію – провадження зупинено «на час проведення процедури примирення але не більше ніж до 27 червня 2023 року», тобто на 183 дні. Отже в наведеному прикладі вбачається чотири суттєвих порушення, допущених судом при зупиненні провадження на підставі п. 4¹ ст. 251 та п. 3¹ ст. 253 ЦПК: 1) клопотання про зупинення провадження подала лише одна сторона (це порушення є доволі поширеним [13; 18; 26; 33; 34; 35]) і про згоду іншої сторони в ухвалі не йдеться; 2) сторона не обґрунтувала зупинення провадження проведенням медіації; 3) строк зупинення провадження перевищує передбачений п. 3¹ ст. 253 ЦПК більш ніж удвічі; 4) провадження зупинено на час проведення процедури примирення, а не на час медіації.

Згідно з пунктом другим частини першої статті 20 Закону про медіацію сторони самостійно визначають строк про-

ведення медіації у договорі про проведення медіації. ЦПК не вимагає від сторін додавати такий договір до клопотання про зупинення провадження для проведення медіації. Однак в деяких випадках суди відмовляли сторонам у задоволенні клопотання про зупинення провадження на час проведення медіації через те, що «Звертаючись до суду з клопотанням про зупинення провадження у справі з підстав проведення медіації позивачем та відповідачем не було зазначено чи розпочався процес медіації між ними, якщо розпочався, хто є медіатором у справі і будь-яких доказів проведення початку процесу медіації, не дивлячись на тривалість перебування справи в провадженні суду, не надали» [12] або «ОСОБА_1 не надало будь-яких письмових доказів проведення медіації між сторонами» [4]. Не можна виключати що, у разі поширення практики зловживання сторонами правом на зупинення провадження на час проведення медіації без підтвердження власне проведення медіації, судовою практикою піде по шляху підвищення вимог і відмовлятиме у зупиненні провадження за відсутності договору про проведення медіації. Тому, звертаючись до медіації для врегулювання спору, який вже передано на вирішення суду, сторонам варто враховувати, що процесуальне законодавство обмежує строк зупинення провадження і в договорі про проведення медіації слід передбачати її тривалість не більше ніж дев'яносто днів з дня зупинення провадження.

При зупиненні провадження судам слід враховувати строк проведення медіації, визначений договором про її проведення, якщо такий договір додається до клопотання про зупинення провадження. Якщо такий договір не подається, судам не варто відмовляти сторонам у зупиненні провадження з огляду на диспозитивність цивільного процесу за наявності згоди обох сторін. В такому разі строк зупинення провадження слід встановлювати виходячи з заявленого в клопотанні (клопотаннях). Якщо ж сторони у своїх клопотаннях не вказують строк, на який просять зупинити провадження, суд може визначити його на власний розсуд з урахуванням максимального строку у дев'яносто днів.

Як вже зазначалося, суди іноді зупиняли провадження за клопотанням лише однієї сторони, що суперечить п. 4¹ ст. 251 ЦПК. Видається, що зупинення провадження на час проведення медіації за волевиявленням лише однієї сторони є неприпустимим. Водночас слід зазначити, що було б надмірним процесуальним формалізмом відмовляти у задоволенні такого клопотання однієї сторони, коли від іншої сторони надійшла згода, виражена не у клопотанні, а у заяві, чи висловлена усно при обговоренні клопотання іншої сторони.

Після зупинення провадження на час проведення медіації на суд покладається контроль за додержанням встановленого строку. Згідно зі статтею 254 ЦПК провадження у справі поновлюється за клопотанням учасників справи або за ініціативою суду не пізніше десяти днів з дня отримання судом повідомлення про усунення обставин, що викликали його зупинення. Отже по завершенню строку, визначеного ухвалою, суд не пізніше наступного дня повинен постановити ухвалу про поновлення провадження. Десятиденний строк тут застосовуватися не може, адже суду з моменту зупинення провадження було відомо, коли відпадають підстави для зупинення провадження. Якщо ж сторони до завершення строку зупинення провадження досягли згоди щодо умов вирішення спору і повідомили про це суд або якась із сторін повідомила про те, що інша ухилиється від проведення медіації, суд повинен протягом десяти днів (але не пізніше завершення строку зупинення провадження) постановити ухвалу про поновлення провадження у справі.

У деяких ухвалах суди в резолютивній частині зобов'язували сторони невідкладно повідомити суд про завершення чи припинення медіації [6; 10; 11; 17; 19; 28; 31] або про результати проведення медіації [24].

Стосовно впливу суду на своєчасність вирішення цивільної справи в контексті медіації, то такий вплив є мінімальним. Найбільший вплив на своєчасність вирішення має оперативність звернення до суду з позовом. Суд не може відмовити у затвердженні мирової угоди за результатами медіації на підставі пропуску строків позовної давності чи строків звернення до суду.

Отже, з викладеного можна зробити низку висновків.

Суди суттєво не впливають на своєчасність вирішення цивільної справи в контексті проведення медіації під час судового провадження. Суди опосередковано впливають на своєчасність вирішення цивільної справи через забезпечення її своєчасного розгляду.

Суди мають суттєвий вплив на забезпечення своєчасного розгляду цивільних справ у контексті медіації під час судового провадження.

При зупиненні провадження на час проведення медіації суди повинні встановити наявність волевиявлення обох сторін на таке зупинення. При цьому надмірним процесуальним формалізмом буде вимагати підтвердження такої волі від обох сторін виключно у формі письмового клопотання. Достатнім видається висловлення такої волі однією стороною в усному або письмовому клопотанні

та згоди на його задоволення, отриманої в будь-якій формі від іншої сторони.

Подання сторонами договору про проведення медіації прямо не вимагається нормами ЦПКУ, проте судова практика в подальшому може скластися таким чином, що суди все частіше відмовлятимуть у зупиненні провадження коли сторони не надаватимуть такий договір.

При визначенні строку зупинення провадження на час медіації суди повинні брати до уваги строк проведення медіації, передбачений у договорі про проведення медіації. Якщо сторони такий договір не надали, то слід враховувати строк (строки), зазначений у клопотанні (клопотаннях). Якщо в клопотанні (клопотаннях) сторін строк не вказано, то суд має визначити його на власний розсуд. В усіх випадках суд обов'язково повинен враховувати максимальний дев'яностоденний строк, встановлений пунктом 3¹ частини першої ст. 253 ЦПК.

Для вчасного поновлення провадження суди повинні вчасно постановляти відповідну ухвалу. Вона повинна постановлятися не пізніше десяти днів з моменту надходження від сторони (сторін) повідомлення про завершення або припинення медіації, але в будь-якому разі не пізніше дня, наступного після завершення строку, визначеного в ухвалі про зупинення провадження.

ЛІТЕРАТУРА

1. Guide on Article 6 of the European Convention on Human Rights – Right to a Fair Trial (civil limb): updated to 31 August 2023. European Court of Human Rights. 2023. 138 p. URL: https://ks.echr.coe.int/documents/d/echr-ks/guide_art_6_civil_eng.
2. Про захист прав людини і основоположних свобод: Конвенція Ради Європи від 04.11.1950. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_004#Text.
3. Про медіацію: Закон України від 16 листопада 2021 року у справі № 1875-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1875-20#Text>.
4. Ухвала Амур-Нижньодніпровського районного суду м. Дніпропетровська від 09 лютого 2023 року у справі № 199/5152/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108968174>.
5. Ухвала Біляївського районного суду Одеської області від 14 січня 2022 року у справі № 496/5664/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/102687479>.
6. Ухвала Борзнянського районного суду Чернігівської області від 27 жовтня 2022 року у справі № 730/492/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106965140>.
7. Ухвала Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 15 листопада 2022 року у справі № 359/4673/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107309825>.
8. Ухвала Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 16 листопада 2022 року у справі № 359/4256/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106273876>.
9. Ухвала Бориспільського міськрайонного суду Київської області від 27 липня 2022 року у справі № 359/5016/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/105428836>.
10. Ухвала Вінницького міського суду Вінницької області від 16 листопада 2023 року у справі № 127/6285/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115018332>.
11. Ухвала Галицького районного суду м. Львова від 29 березня 2023 року у справі № 461/1675/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109889518>.
12. Ухвала Голосіївського районного суду м. Києва від 10 листопада 2022 року у справі № 752/23159/18. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107382059>.
13. Ухвала Жашківського районного суду від 27 вересня 2022 року у справі № 693/551/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106504807>.
14. Ухвала Жидачівського районного суду Львівської області від 15 червня 2022 року у справі № 443/650/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/104798740>.
15. Ухвала Жовтневого районного суду м. Дніпропетровська від 31 серпня 2022 року у справі № 201/7679/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106532030>.
16. Ухвала Київського районного суду м. Харкова від 17 лютого 2023 року у справі № 640/5243/17. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109124220>.
17. Ухвала Київського районного суду м. Харкова від 20 лютого 2023 року у справі № 640/6594/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109124243>.
18. Ухвала Кременецького районного суду Тернопільської області від 03 липня 2023 року у справі № 601/1047/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111934759>.
19. Ухвала Миколаївського районного суду Одеської області від 15 листопада 2023 року у справі № 508/51/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/114916292>.
20. Ухвала Миколаївського районного суду Одеської області від 20 вересня 2023 року у справі № 508/429/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/113578022>.
21. Ухвала Ніжинського міськрайонного суду Чернігівської області від 11 січня 2024 року у справі № 740/5192/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/114131783>.
22. Ухвала Орджонікідзевського районного суду м. Запоріжжя від 01 червня 2023 року у справі № 335/1660/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/111326614>.
23. Ухвала Печерського районного суду м. Києва від 26 жовтня 2023 року № 757/29628/22-ц. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115848060>.
24. Ухвала Придніпровського районного суду м. Черкаси від 16 лютого 2023 року у справі № 711/5725/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109068117>.
25. Ухвала Придніпровського районного суду м. Черкаси від 30 березня 2023 року у справі № 711/9738/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/109954782>.
26. Ухвала Приморського районного суду м. Одеси від 26 грудня 2022 року у справі № 522/10652/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108076533>.

27. Ухвала Приморського районного суду м. Одеси від 29 серпня 2023 року у справі № 522/7896/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/113235928>.
28. Ухвала Селидівського міського суду Донецької області від 07 липня 2023 року у справі № 242/5771/21. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/112035900>.
29. Ухвала Селидівського міського суду Донецької області від 14 листопада 2023 року у справі № 242/1587/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107315688>.
30. Ухвала Селидівського міського суду Донецької області від 25 січня 2023 року у справі № 242/1586/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/108679679>.
31. Ухвала Франківського районного суду м. Львова від 19 грудня 2023 року у справі № 465/6094/23. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/115786702>.
32. Ухвала Хмельницького міськрайонного суду від 14 квітня 2023 року у справі 686/11622/19. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/110224958>.
33. Ухвала Хустського районного суду Закарпатської області від 31 жовтня 2022 року у справі № 309/3701/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/107042161>.
34. Ухвала Шевченківського районного суду м. Львова від 13 жовтня 2022 року у справі № 452/1962/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106748343>.
35. Ухвала Шевченківського районного суду м. Львова від 13 жовтня 2022 року у справі № 452/1963/22. URL: <https://reyestr.court.gov.ua/Review/106748344>.
36. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 року № 1618-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>.